

Sosiaali- ja terveysalan eettiset periaatteet (ETENE) ja eettisten ohjeiden päivitys

Anne Nylund ja Sari Ojajärvi 30.9.2026



Sosiaali- ja terveysalan eettiset periaatteet (ETENE 2026)

- Ihmisarvon kunnioittaminen on toiminnan perusta
- Yhdenvertaisuus ja oikeudenmukaisuus ohjaavat toimintaa
- Itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta kunnioitetaan ja tuetaan
- Hyvä hoito ja huolenpito on ammatillisesti asianmukaista ja inhimillistä
- Ammatillisuus ja yhteistyö turvaavat eettisesti kestävän toiminnan
- Teknologia tukee työtä, mutta ei korvaa eettistä harkintaa

Ammattieettiset periaatteet

- Ihmisarvon kunnioittaminen
- Itsemääräämisoikeus
- Oikeudenmukaisuus
- Yhdenvertaisuus
- Vastuullisuus
- Ammatillisuus ja yhteistyö

Soteka-alat

Ammatillisuus ja yhteistyö

- Ammatillisuus on osaamista, eettistä harkintaa ja oman roolin tunnistamista.
- Yhteistyö on edellytys turvalliselle hoidolle ja huolenpidolle.
- Toimit moraalisesti rohkeasti: otat vaikeat asiat puheeksi ja asetat asiakkaan edun etusijalle.
- Huolehdi omasta työhyvinvoinnistasi.

Vastuullisuus

- Näkyy arjen kohtaamisissa ja päätöksissä.
- Toimit rehellisesti ja luottamuksellisesti sekä noudatat salassapitovelvollisuutta.
- Ylläpidät ja kehität ammattitaitoasi.

Ihmisarvon kunnioittaminen

- Keskeisin eettinen periaate.
- Kohtelet asiakasta aina arvokkaana ja ainutkertaisena.

Ammatti- eettiset periaatteet

Jokainen teko tai tekemättä jättäminen on eettinen valinta.

Yhdenvertaisuus

- Perustat hoidon ja palvelut asiakkaiden yksilöllisiin tarpeisiin, lähtökohtiin ja voimavaroihin.
- Huomioit erityisesti heikommassa asemassa olevat asiakkaat.

Itsemääräämisoikeus

- Huolehdi, että asiakas saa ymmärrettävän tiedon itseään koskevista asioista ja vaikutusmahdollisuuksistaan.
- Noudatat itsemääräämisoikeutta koskevia säädöksiä.
- Toimit rajoitustoimenpiteissä aina asiakkaan edun mukaisesti.

Oikeudenmukaisuus

- Tunnistat asiakkaan oikeudet ja keskeiset niitä koskevat säädökset.
- Turvaat asiakkaan oikeuden palveluihin.
- Tuet asiakkaan osallisuutta hänen kykyjensä mukaisesti.



SUPER

Lue lisää ammattieettisistä periaatteista ja liity sinulle sopivaan ammattiliittoon: superliitto.fi

Eettiset valinnat ovat
läsnä joka hetki:
jokainen teko tai
tekemättä jättäminen on
eettinen valinta

Ammattieettiset ohjeet

Eettiset valinnat ovat läsnä joka hetki: jokainen teko tai tekemättä jättäminen on eettinen valinta.



Yrkesetiska riktlinjer

Etiska val är närvarande i varje ögonblick: varje handling eller att inte handla är ett etiskt val.



Ihmiskäsitys

Mikä on ihminen?

Yhdenvertaisuus

Tarkoittaa että:

➔ asiakkaan tarpeet, lähtökohdat ja voimavarat ovat
hoidon ja palvelujen perustana

➔ huomioit erityisesti asiakkaat, jotka ovat
heikommassa asemassa

Ammatillisuus ja yhteistyö

- ➔ Ammatillisuus tarkoittaa osaamista, eettistä harkintaa ja oman roolin tunnistamista
- ➔ Yhteistyö on edellytys toimivalle ja turvalliselle hoidolle ja huolenpidolle
- ➔ Moraalinen rohkeus = uskallat ottaa puheeksi vaikeita asioita ja asetat asiakkaan edun etusijalle
- ➔ Omasta työhyvinvoinnista huolehtiminen

Teknologia

Digitaalisia ratkaisuja ja tekoälyä hyödynnetään ihmistä tukevalla tavalla.

Vastuu päätöksistä säilyy aina ihmisellä.

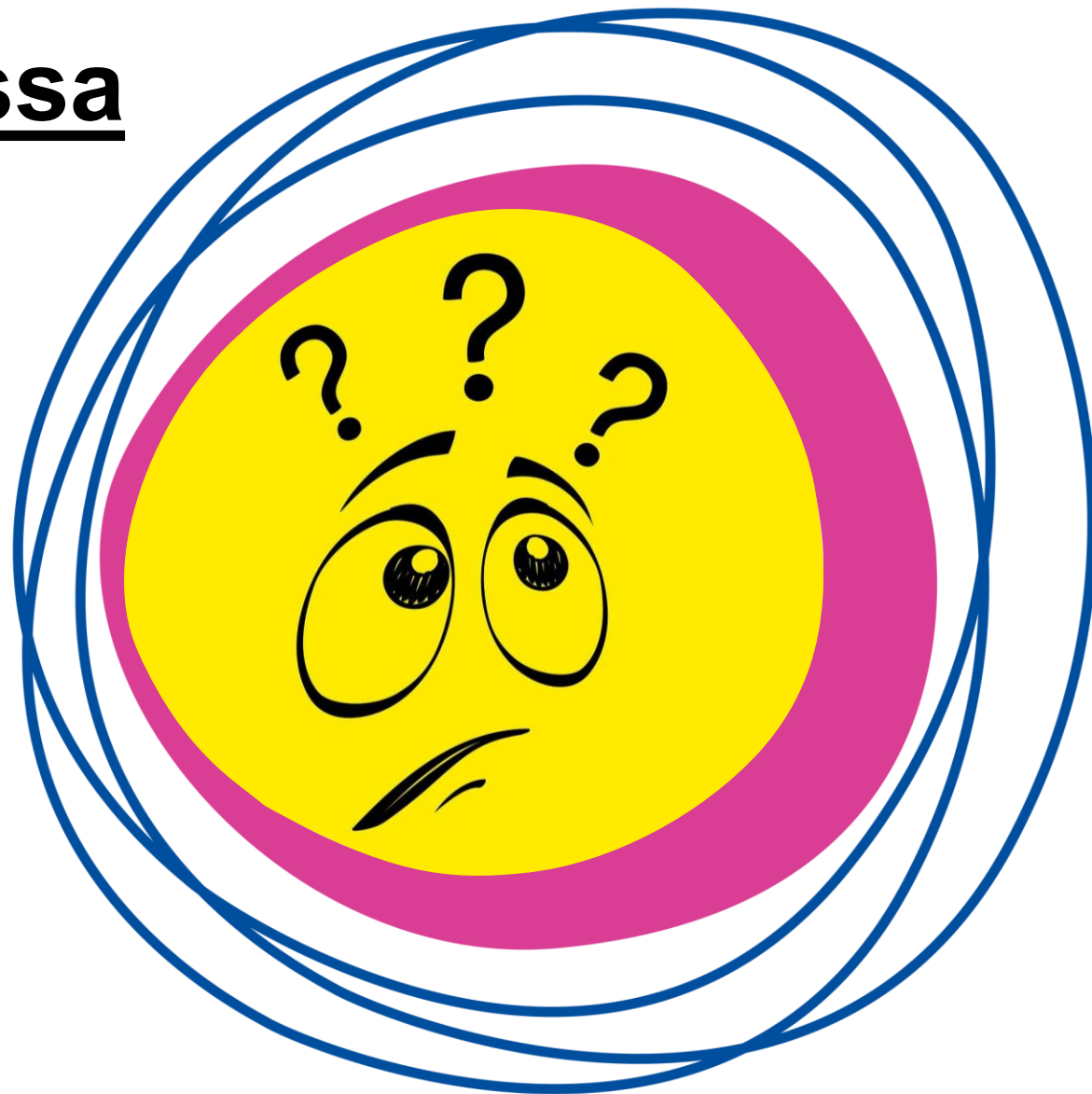


Miten toimisit seuraavassa tilanteessa?

Työskentelet kehitysvammaisten yksikössä. Asiakas on juuri saapunut vanhempien luota takaisin ryhmäkotiin.

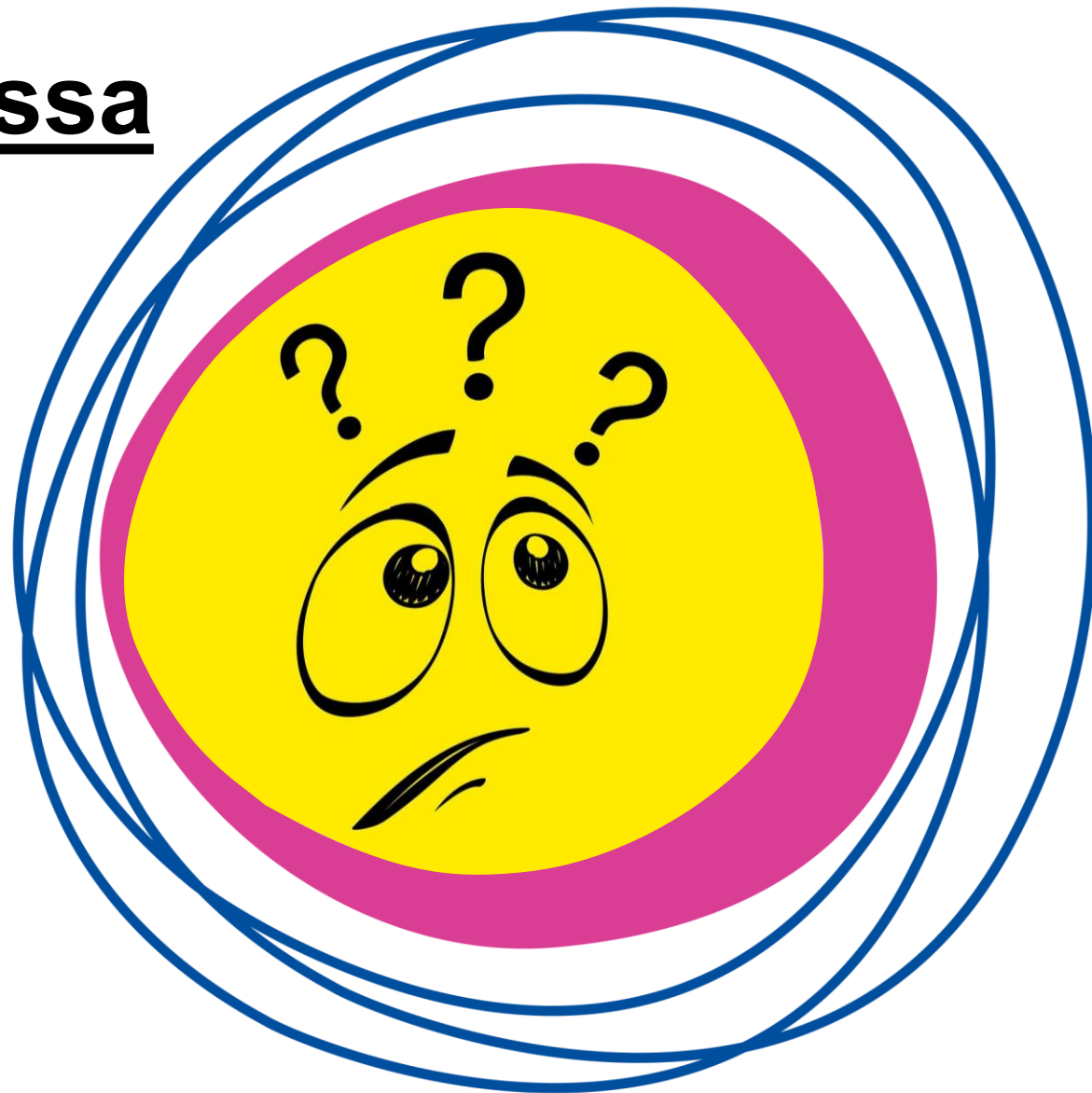
Reissulta hän on saanut mukaansa ison paketillisen vihreitä kuulia. Asiakas ilmoittaa kieltäytyvänsä päivällisestä, ja syö huoneessaan vihreitä kuulia.

Asiakkaalla on II –tyypin diabetes.



Miten toimisit seuraavassa tilanteessa?

Työskentelet osastolla, jossa on käytössä suihkulista. Listan mukaan asukkaalla on suihkupäivä, mutta hän ei suostu menemään suihkuun.



Kiitos

anne.nylund@superliitto.fi

sari.ojajarvi@superliitto.fi

opiskelijat@superliitto.fi

